

Informatienota voor de raad

Datum 4 juli 2022

Onderwerp	Huishoudelijke ondersteuning Wmo
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder D.S. de Jong

Informant F. Toonstra/S. Bruns
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 4057
Email S.Bruns@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

(1) de stand van zaken met betrekking tot het aanpakken van de wachtlijst voor huishoudelijke hulp, de acties die we met de aanbieders en het Sociaal Wijkteam doen om de wachtlijst te verkleinen, en het feit dat ondanks deze acties de doorstroom van de inwoners die op de wachtlijst staan te beperkt is. Hierover zal aanvullend bestuurlijk overleg met de aanbieders plaatsvinden.

(2) de voorgenomen wijze van afdoening van de toezegging uit het raadplein info/debat van 13 december 2021 om u te informeren over het plan van aanpak huishoudelijke hulp.

Datum

4 juli 2022

Inleiding

Aanbieders van thuisondersteuning die huishoudelijke ondersteuning aanbieden, kampen met een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is de vraag naar huishoudelijke ondersteuning als gevolg van o.a. de dubbele vergrijzing, het langer zelfstandig thuis wonen en het Wmo-abonnementstarief toegenomen.

Dit leidde eind vorig jaar tot het ontstaan van een wachtlijst voor huishoudelijke ondersteuning.

Op dit moment schommelt de wachtlijst rond de 200 cliënten.

De Raad is geïnformeerd over het ontstaan van de wachtlijst en er heeft een informatieronde plaatsgevonden op 13 december 2021. Hierin is afgesproken om samen met aanbieders te verkennen wat er nodig is om de komende periode te kunnen voldoen aan de vraag naar huishoudelijke ondersteuning en de Raad hierover te informeren.

In deze nota beantwoorden wij deze toezegging en geven wij een overzicht van de huidige situatie, de acties die wij in gang hebben gezet en wat de komende periode nog gaat gebeuren.

Kernboodschap

De vraag naar huishoudelijke ondersteuning neemt toe. Mede als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is het aanbod van huishoudelijke hulpen onvoldoende om aan deze vraag te kunnen voldoen. Hierdoor is er een wachtlijst voor huishoudelijke ondersteuning. Samen met de aanbieders en Sociaal Wijkteam (SWT) zijn acties in gang gezet om de wachtlijst te verkleinen en is er daarnaast een plan van aanpak opgesteld dat zich richt op het vergroten van de zelfredzaamheid van ouderen en op het vergroten van de beschikbaarheid van hulpen.

Deze acties zijn niet voldoende om de wachtlijst op korte termijn op te lossen. Ondanks de ingezette acties is de doorstroom van de inwoners die op de wachtlijst staan te beperkt. Dit vraagt aanvullend bestuurlijk overleg met onze gecontracteerde aanbieders en bestuurlijke keuzes die verder gaan dan de acties die wij nu doen.

Toelichting

De afgelopen periode heeft er intensief overleg plaatsgevonden tussen aanbieders, SWT en gemeente over de wachtlijst voor huishoudelijke ondersteuning. Daarbij is de verbinding gezocht met UWV en Tiem binnen de Human Capital Agenda (HCA), de sectortafel zorg & welzijn en staat het onderwerp op de agenda van de regionale Zorgalliantie (RZA). Ook hebben wij contact met verschillende gemeenten die met een vergelijkbare situatie te maken hebben.

Hieruit zijn de volgende acties naar voren gekomen:

- *De aanbieders werven intensief en met creatieve campagnes voor huishoudelijke hulpen.*

Zorgaanbieders zetten voortdurend in op het werven van personeel. Ook is het huidige personeel gevraagd of men meer uren wil maken. Daarnaast wordt huishoudelijke hulp nu ook in de avonden en weekenden ingezet waardoor andere doelgroepen zoals studenten worden bereikt om als hulp aan de slag te gaan. Aanbieders plannen hun personeel waar het kan, per stadsdeel in zodat de reistijd wordt beperkt.

- *Centraal wachtlijst beheer*

Door het werken met een centrale wachtlijst hebben wij beter inzicht in de omvang van de problematiek en kunnen wij deze beter monitoren. Wij hebben inzicht in spoedsituaties en kunnen de beschikbare ondersteuning gericht toekennen aan deze cliënten. Hierbij zijn we gestart met het inzetten van overbruggingszorg (ondersteuning één keer per twee weken) zodat er eerder ondersteuning kan worden ingezet en meer cliënten geholpen kunnen worden.

Datum

4 juli 2022

- *Afspraken zomerperiode*

Elk jaar is de zomerperiode een kwetsbare periode. Dit jaar is het nog lastiger dan anders om voldoende vakantiekrachten te vinden. Met de aanbieders hebben wij afgesproken dat zij in de zomerperiode met hun cliënten afstemmen op welke wijze zij ondersteuning in de zomerperiode ontvangen. Er wordt op individueel niveau gekeken naar een passende oplossing waarbij niet in alle gevallen vervanging plaatsvindt. Er bestaan voor de zomerperiode aanvullende afspraken met de aanbieders over ondersteuning bij nood situaties en/of een calamiteit van inwoners.

- *Opstellen plan van aanpak*

Samen met aanbieders en SWT is een concept plan van aanpak voor de komende periode opgesteld. Hierbij zien wij dat dit probleem breder is dan alleen een arbeidsmarktprobleem.

Gezamenlijk met de partijen hebben wij verschillende ideeën en oplossingsmogelijkheden verkend en uitgewerkt, die samengevat kunnen worden in twee actielijnen.

1. Gezonder ouder worden

We sluiten aan bij de gedachte om vanuit positieve gezondheid maximaal aan je gezondheid te blijven werken tijdens het ouder worden. We willen ouderen kunnen faciliteren om langer zelfredzaam te zijn in het huishouden of het weer (deels) te worden. Elke situatie is anders, de ene persoon heeft meer behoefte aan fysieke ondersteuning, waar de ander weer meer moeite heeft met het plannen, het organiseren van het huishouden.

2. Prettig (blijven) werken als huishoudelijke hulp

Deze lijn zet in op het vergroten van de instroom van hulpen en daarnaast op het behoud van de huidige hulpen voor de zorg. Aanbieders kijken hierbij samen met partners als UWV en Tiem wat er nodig is om beter aan te sluiten bij de vraag van de hulp en daarmee meer mensen te motiveren voor een baan als huishoudelijke hulp. Het kan hierbij onder anderen gaan om:

- het beperken van de reistijd voor de hulp,
- beter aansluiten bij de wensen van de hulp ten aanzien van aantal uren/tijden inzetbaarheid,
- een passend scholingsaanbod .

In de samenwerking met UWV en Tiem sluiten we aan bij de acties die vanuit Human Capital Agenda worden ingezet op het terrein van zorg en welzijn. Binnen de sectortafel Zorg & Welzijn wordt vanuit de koppeling tussen werkgevers en onderwijs gekeken hoe dit beroep aantrekkelijker kan worden door het bieden van meer perspectief middels scholing.

Consequenties

De beide actielijnen zullen in de toekomst minder vraag naar hulp bij het huishouden genereren (actielijn 1) en er voor zorgen dat er in Zwolle meer hulpen beschikbaar zijn (actielijn 2).

De uitgebreide en creatieve wervingsacties van aanbieders voor meer hulpen dragen er voornamelijk aan bij, dat het huidige personeelsbestand van aanbieders enigszins gecontinueerd kan worden in omvang. Er zijn echter minimaal 25-35 extra hulpen nodig.

We zien in de afgelopen periode dat ondanks de ingezette acties de wachtlijst niet afneemt en structureler wordt. Op operationeel niveau zijn de oplossingsmogelijkheden die er zijn grotendeels benut. Verdergaande afspraken vragen bestuurlijke keuzes. Hierover vindt bestuurlijk overleg plaats met onze gecontracteerde partners.

Financiën

nvt

Datum 4 juli 2022

Communicatie

Aan onze inwoners en ketenpartners bieden wij helderheid over de huidige situatie:

- In het najaar van 2021 zijn inwoners algemeen geïnformeerd met een artikel in de Stentor.
- We plaatsen een kort informatiebericht in de Swollenaer over de situatie in de zomerperiode.
- In juli 2022 ontvangen inwoners die langer op de wachtlijst staan een brief ter kennisgeving van de huidige situatie.

In een memo nemen de aanbieders kennis van de afspraken die wij voor de zomerperiode 2022 hebben gemaakt. Hierin staan ook de afspraken voor nood/calamiteit opgenomen

Vervolg

In de komende periode informeren wij inwoners die op de wachtlijst staan, geven uitvoering aan de gemaakte afspraken over inzet in de zomerperiode en wij hebben in september bestuurlijk overleg met onze gecontracteerde aanbieders over het concept plan van aanpak en aanvullende afspraken.

In het najaar wordt het plan van aanpak met aanvullende afspraken ter besluitvorming voorgelegd aan het College. De Raad wordt daarover geïnformeerd.

Op langere termijn verwachten wij nog een aanpassing in de regeling van het abonnementstarief. In het coalitieakkoord van het kabinet “omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst” is over het abonnementstarief opgenomen: “... *werken we naar een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp met landelijke normen en met oog voor betaalbaarheid van lage- en middeninkomens*”.

De staatssecretaris, de heer van Ooijen heeft aangegeven te willen komen tot de invoering van een nieuwe regeling in 2025.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer